

Besluit minister

Betere bescherming met stevige dijk voor Thorn - Wessem

Zoals u weet zijn de dijken in Thorn en Wessem op dit moment niet sterk en niet hoog genoeg om Thorn en Wessem ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Daarom werkt het waterschap samen met de gemeente aan de versterking van de dijken.

Naast deze dijkversterking onderzocht het waterschap in opdracht van het Rijk de inrichting van een waterbergingsgebied om ruimte voor de Maas te behouden. Dit noemen we een systeemmaatregel. De minister heeft hier op 18 juni 2020 een besluit over genomen. Daarmee komt er duidelijkheid voor het gebied. In dit infobulletin informeren we u graag over de stand van zaken en wat dit voor u betekent.

Hoe zat het ook alweer met de dijken in Thorn - Wessem?

De **paarse lijn** is de huidige dijk. We noemen dit ook wel de primaire kering. Deze is niet sterk en hoog genoeg om de mensen die achter de dijk wonen en werken ook in de toekomst voldoende te beschermen.

De **gele stippellijn** is hoge grond. Door de hoogteligging hebben de gebieden hierachter niet de bescherming van een dijk nodig.

Het **oranje gebied** is het rivierbed achter de huidige dijk. Dit was van oorsprong onderdeel van het rivierbed. Daarom is het gebied tussen Thorn en Wessem zo belangrijk om ruimte voor de Maas te behouden. Het gebied is een belangrijke schakel in een goed en betrouwbaar werkend riviersysteem van de Maas.

Wat is er tot nu toe gebeurd?

2016

Augustus 2016 - mei 2020

Verkenning: Waterschap Limburg, gemeente Maasgouw, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en Provincie Limburg brengen samen met de direct betrokken omgeving de opgaves, kansen, knelpunten én oplossingsrichtingen in beeld. Ook zijn allerlei onderzoeken en berekeningen gedaan.

2019

11 juli 2019

Bezoek minister en regiovoorstel van Waterschap Limburg en gemeente Maasgouw: voorstel van de regio is om, vanwege de impact op de omgeving en de ruimtelijke kwaliteit, niet te kiezen voor een retentiegebied maar de huidige voorliggende kering te versterken en dat te doen met een besluit dat zekerheid biedt, o.a. door de huidige beperkingen in verband met de status rivierbed van het gebied te halen.

Q2

Q4

November 2019

Minister besluit tot het voorjaar 2020 de ruimte te nemen om een besluit te nemen, waarbij Rijk en regio samen de mogelijkheden verkennen van een gebiedspakket.

Daarna volgt intensief overleg in de regio, waaronder

- **Keukentafelgesprekken** met bewoners en ondernemers van het beoogde waterbergingsgebied
- Expertmeeting: **rivierkundig advies**

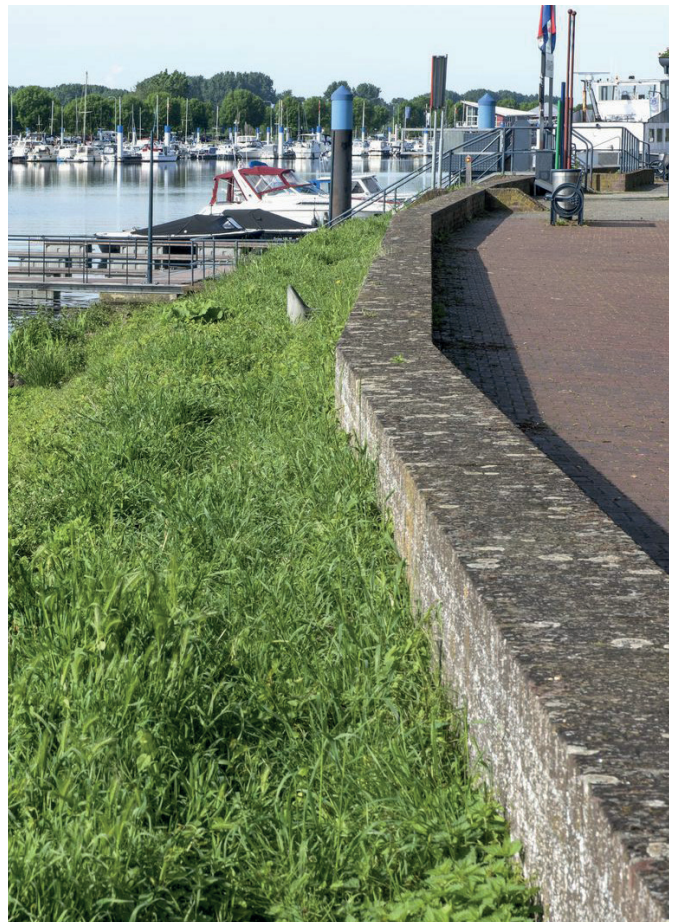
Met alle input vanuit het intensieve omgevingsproces, alle kennis uit het verleden, én deze nieuwe inzichten zijn Rijk, provincie gemeente en waterschap om tafel gegaan. Inzet: helderheid geven aan de omgeving, de waterveiligheid herstellen en ruimte voor de Maas behouden. Het zorgvuldige proces maakte dat zowel de stuurgroep Noordelijke Maasvallei bestuurlijke richting kon uitspreken als de minister een besluit kon nemen. Hiermee geven we de gevraagde helderheid aan het gebied. We kunnen nu uitvoering geven aan een gedragen aanpak, waarbij de uitkomst goed aansluit bij de wensen in het gebied als bij de eisen die waterveiligheid en het behoud van de Maas stellen.

2020

Q3

18 juni 2020

Besluit minister over Thorn - Wessem

Dit rivierkundig advies bevestigde het belang van het waterbergende gebied tussen Thorn en Wessem voor een goed en betrouwbaar werkend riviersysteem en robuuste en toekomstvastе oplossingen voor waterveiligheid. Daarnaast bracht het ook een nieuw inzicht, namelijk het gebied tussen Thorn en Wessem heeft een belangrijk waterbergende functie bij specifieke extreme piekafvoeren.

"Het besluit is goed nieuws. Er komt duidelijkheid voor de mensen in het gebied: zij krijgen dezelfde wettelijke hoogwaterveiligheid als op andere plekken in Limburg waar we nu de dijk aan het versterken zijn in Limburg. De beperkingen van de huidige status rivierbed vervallen én het Maassysteem gaat beter werken bij hoogwater."

Jos Teeuwen

Portefeuillehouder hoogwaterbescherming en waterkeringen, Waterschap Limburg

Wat betekent het besluit van de minister?

1. Het gebied wordt veiliger. Er komt een nieuwe stevige dijk ter plekke van de huidige dijk die voldoet aan de wettelijke norm. Daarmee krijgen alle inwoners en bedrijven van Thorn en Wessem dezelfde wettelijke hoogwaterveiligheid als op andere plekken in Limburg waar we nu de dijk aan het versterken zijn.
2. De dijk wordt zo gebouwd dat alleen in het uitzonderlijke geval van extreme piekafvoeren, water over de dijk kan stromen. Dit zijn afvoeren waarbij ook de andere dijken in Limburg overstromen. We hebben het dan ook over zeer uitzonderlijke afvoeren hoger dan 4.000 m³/s. Ter vergelijking: in 1995 was de piekafvoer ca. 3.000 m³/s. De aanpassingen aan de dijk kunnen nu uitgewerkt worden.
3. De huidige status rivierbed achter dijken vervalt zodra de dijk is versterkt. Dit betekent:
 - **Mensen achter de nieuwe dijk kunnen allemaal evenveel aanspraak maken op de Wet tegemoetkoming schade bij rampen**
Door de status rivierbed op te heffen, wordt het recht op schadevergoeding na een overstroming voor iedereen gelijk. Met het besluit maakt de minister een einde aan de onzekerheid bij bewoners, agrariërs en bedrijven over tegemoetkoming in schade bij een overstroming.
 - **In het gebied tussen Thorn en Wessem ontstaat ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen**
De huidige status rivierbed op een gebied betekent dat bewoners en ondernemers nu niet zonder vergunning van het Rijk kunnen bouwen of uitbreiden. Vanwege de waterbergende functie wordt overgestapt van een individuele vergunningplicht naar een begrensde langjarige gebiedsontwikkelruimte voor het gebied tussen Thorn en Wessem. Rijk en regio werken voor 1 januari 2021 kaders hiervoor verder uit.

Dit besluit is in lijn met de geluiden die we van u tijdens de informatieavonden, omgevingswerkgroepen en keukentafelgesprekken hebben gehoord. Door de huidige kering te versterken hoeven er geen 'nieuwe' dijken rondom Thorn en Wessem aangelegd te worden. Daarmee wordt het landschap langs de dorpskernen van Thorn en Wessem niet aangetast. Ook ontstaat er ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen in het gebied.

Wat gaat er nog meer gebeuren?

Naast het besluit van de minister hebben Rijk en regio eind mei ook een voorkeur uitgesproken voor het tracé en het type kering voor de rest van het dijktraject, waaronder de kering ter plekke van de Maasboulevard in Wessem. In goed overleg met de gemeente heeft het waterschap hier plannen voor een kerende muur met een verhoogd maaiveld en een verbetering van de openbare ruimte. Bij de uitwerking houden we rekening met de cultuurhistorische waarden van Wessem aan de Maas.

Hoe nu verder?

Met de bestuurlijke voorkeur van Rijk en regio gaat het waterschap het zogenoemde voorkeursalternatief vastleggen in de nota voorkeursalternatief. Hierin staan de maatregelen in hoofdlijnen beschreven, denk aan het tracé en het type kering. De nota wordt samen met de milieueffectrapportage (m.e.r.) na de zomer ter inzage gelegd. In het MER zijn de gevolgen voor het milieu van de verschillende alternatieven met elkaar vergeleken. Belanghebbenden kunnen dan in een periode van 6 weken formeel een zienswijze indienen op deze voorkeursoplossing. Als de richtlijnen in verband met corona het toelaten organiseert het waterschap een informatiebijeenkomst om de omgeving te informeren.

“Ik vond het belangrijk om dit traject samen met onze inwoners te doorlopen. Te luisteren naar wat er leeft. Onze inwoners voelden zich enorm betrokken. Dat loont. Natuurlijk is het een illusie te denken dat je met een besluit iedereen tevreden kunt stellen. In de gesprekken stapelden de argumenten, de alternatieve ideeën en de emoties van onze inwoners zich soms op. Toch ben ik van mening dat dit een oplossing is waarvoor het meeste draagvlak was. Daarmee wordt dit besluit ook een verdiende van onze inwoners.”

Johan Lalieu
Wethouder gemeente Maasgouw

Veel gestelde vragen

Hoe staat het met kwelwater in de plannen zoals ze er nu liggen?

Doordat de huidige kering wordt versterkt conform wettelijke norm zijn de ‘nieuwe’ dijken om de kernen van Thorn en Wessem te beschermen niet nodig. Daarmee komt er dus ook geen extra kwel vanuit het middengebied tussen Thorn en Wessem naar de kernen.

Wat verandert er precies met de wijziging van de huidige status rivierbed?

De huidige status rivierbed betekent dat bewoners en ondernemers nu niet zonder vergunning van het Rijk kunnen bouwen of uitbreiden. Vanwege de waterbergende functie wordt overgestapt van een individuele vergunningplicht naar een begrensde langjarige gebiedsontwikkelruimte voor het gebied tussen Thorn en Wessem. Rijk en regio werken voor 1 januari 2021 kaders hiervoor verder uit. Daarna informeren we u opnieuw.

Op www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking-thorn-wessem vindt u meer informatie over het project, inclusief meer vragen en antwoorden.

Meer informatie

Wenst u op de hoogte te blijven van belangrijke processtappen zoals de ter inzagelegging van het voorkeursalternatief? Abonneer u dan op de nieuwsbrief van het waterschap via www.waterschaplimburg.nl/email.